

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Trondheim, 20.01.2022

Deres ref.:
21/16735

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/13278

Saksbehandler:
Tonje Stubsjøen Kvaløy

Svar på høring om forslag til forskrift om utøvelse av selfangst

Miljødirektoratet viser til høring på forslag til forskrift om utøvelse av selfangst.

Vi har følgende kommentarer til § 8 om våpen og ammunisjon:

For å legge til rette for bruk av blyfri ammunisjon til jakt på storvilt har Miljødirektoratet gjort endringer i minste tillatte kulevekt og anslagsenergi til jakt på storvilt i § 16 i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Vi mener at samme endring bør vurderes ved avlaving av sel etter § 8 i forskrift om selfangst med bakgrunn i at bly og blyforbindelser har flere alvorlige effekter på helse og miljø. Ammunisjon er i dag en betydelig kilde til utslipp av bly i naturen ([Miljøstatus](#)).

Blyfrie riflekuler produseres i dag som oftest som homogene kuler, det vil si at de har samme legering tvers gjennom kula. Disse lages i all hovedsak av kobber eller messing. Det finnes også blyfrie kuler med tinnkjerne omgitt av en kobber eller messingmantel, som fungerer som de tradisjonelle blykulene. Blyfrie kuler vil i enkelte tilfeller ikke være 100% blyfrie. Det kan finnes spor etter bly i metallene som benyttes i produksjonen av riflekuler. Begrepet blyfri brukes derfor i denne sammenhengen om kuler der bly ikke er tilsatt med hensikt og bly ikke er en nødvendighet for kulas funksjon. Felles for alle alternative materialer er at de har en lavere egenvekt enn bly. For å fylle kravet til vekt må disse kulene lages større, og siden diameteren er bestemt av våpenets kaliber må økningen i vekt skje ved å øke prosjektillets lengde. Dette kan gi problemer med stabiliteten til kula, noe som gir dårligere presisjon og funksjon.

Selv om vektkravet reduseres vil ikke effekten av kulene bli lavere. En test gjennomført ved Hochschule für nachhaltige Entwicklung (Eberswalde universitet for bærekraftig utvikling) HNE (Gremse, C. & Rieger, S. 2014) viser at de homogene 7,8 grams kulene hadde samme effekt som de tyngre blykulene som var med i testen. De lettere kulene gir høyere hastighet, som igjen gir bedre anslagsenergi. Selv om kulene blir lettere blir de ikke mindre i størrelse enn sammenlignbare blykuler, siden det er egenvekten til metallet som er lettere. En lettere homogen kule vil derfor ekspandere til samme størrelse som en tyngre blykule, og gjennom dette potensielt gi samme sårkanal.

For å legge til rette for bruk av blyfri rifleammunisjon ble forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst endret ved å åpne for lettere vekt på homogene kuler, samtidig som regelverket rundt blyholdige kuler ble forenklet. Det er nå ett vektkrav for blyfrie kuler og ett vektkrav for

blyholdige kuler, med felles anslagsenergikrav til de største storviltartene, jf. forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 16 første ledd:

"Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin eller muflon, og ved felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil. I tillegg skal følgende krav være oppfylt:

- a. *Minste tillatte kaliber er 6,5 (.264"/6,71 mm)*
- b. *Minste tillatte kulevekt er 9 gram (138,9 grain) for kuler med mantel og blykjerne og 7,8 gram (120 grain) for blyfrie kuler*
- c. *Minste tillatte anslagsenergi på 100 meter (E_{100}) er 2200 joule."*

Vi har orientert Nærings- og fiskeridepartementet 2. mars 2021 om denne endringen i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, siden det også kan være grunnlag for å vurdere endring i forskrift om regulering av sel på norskekysten.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Tonje Stubsjøen Kvaløy
seniorrådgiver